

11. Eru óhöpp/slys skráð og rædd?
12. Er tilkynnt um vinnuslys til Vinnueftirlitsins, eftir settum reglum?

Ofangreindar spurningar eru úr heftinu Vinnuvernd (4) og tekur ekki nema nokkrar mínútur að spyrja fólk þeirra. Virkur áróður lækna fyrir því að slysvarnir séu í hávegum hafðar er mikilvægur og vil ég hvetja lækna til að nota Vinnuverndarvikuna 2001, 14. til 20. október til þess að verða upphaf að nýrri baráttu gegn vinnuslysum undir kjörorðunum: **Vinnuslys eru engin tilviljun.**

Heimildir

1. Froom P, Melamed S, Kristal-Boneh E, Gofer D, Ribak J. Industrial accidents are related to relative body weight: the Israeli CORDIS study. *Occ Environ Med* 1996; 53: 832-5.
2. Webb GR, Redman S, Henrikus DJ, Kelman GR, Gibberd RW, Sanson-Fisher RW. The relationships between high-risk and problem drinking and the occurrence of work injuries and related absences. *J Stud Alcohol* 1994; 55: 434-46.
3. Hsiao H, Simeonov P. Preventing falls from roofs: a critical review. *Ergonomics* 2001; 44: 537-61.
4. Bergmann H. Vinnuvernd. 3. útgáfa. Endurskoðun: Stefánsdóttir HK. Reykjavík: Vinnueftirlit ríkisins; 2000.

Vancouver-hópurinn lýsir áhyggjum af þrýstingi hagsmunaaðila á vísindamenn

EINS OG FLESTIR LESENDUR LÆKNABLAÐSINS vita lýtur útgáfa vísindarita á sviði læknisfræði og lífvísinda ströngum reglum sem eiga að tryggja áreiðanleika þeirra upplýsinga sem þau birta. Þessar reglur eru kenndar við Vancouver-hópin en í honum eiga sæti ritstjórar margra virtustu lækna- blaða heims. Þeirra á meðal eru ritstjórar danska og norska lækna- blaðsins.

Reglurnar sem þessi hópur gefur út nefnast *Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals: writing and editing for biomedical publication*. Þær eru í stöðugri endurskoðun og þær reglur sem nú er farið eftir eru frá því í maí árið 2000. Í sumar hefur hópurinn unnið að endurskoðun reglnanna og í september birtist leiðari samtímis í 11 helstu lækna- blaðum heims þar sem hópurinn lýsir áhyggjum yfir þeirri þróun sem átt hefur sér stað á sviði rannsókna í lífvísindum.

Áhyggjuefni hópsins er fyrst og fremst sá þrýstingur sem fyrirtæki og hagsmunaaðilar beita þá sem standa fyrir viðtækum og mikilvægum rannsóknum. Ritstjórnarnir segjast ekki hafa áhuga á að birta greinar og niðurstöður rannsókna nema trygg sé að rannsakenndur hafi notið óskoraðs sjálfstæðis og að þeir hafi ekki verið beittir þrýstingi frá þeim sem fjármagna rannsóknirnar.

Í leiðaranum er því meðal annars haldið fram að æ harðari samkeppni há-

skólasjúkrahúsa og rannsóknarstofa hafi leitt til þess að í mörgum tilvikum hafi fyrirtæki sem fjármagna rannsóknir getað sett rannsakenndum skilyrði um það hvernig þeir hagi rannsóknum sínum, „skilyrði sem ekki eru alltaf í sem bestu samræmi við hagsmuni vísindamanna og þátttakenda í rannsóknum eða vísindunum til framdráttar. ... Þessi skilyrði misbjóða sjálfsvirðingu vísindamanna, en margir hafa þó gengið að þeim vitandi að ef þeir neituðu gætu kostendur fundið einhverja aðra sem væru tilbúnir að ganga að skilyrðunum. ... Hér er ekki einvörðungu um fræðilegan vanda að ræða því nokkur slík tilvik hafa litið dagsins ljós á síðustu árum og okkur grunar að mun fleiri hafi átt sér stað í kyrrþey,“ segir í leiðaranum.

Þessi leiðari vakti töluverða athygli og var meðal annars birtur í heild sinni á forsíðu Washington Post 5. ágúst síðastliðinn. Leiðarinn mun birtast í næsta hefti Lækna- blaðsins. Þegar nýjar og endurskoðaðar reglur liggja fyrir, væntanlega einhvern tímann á næstu mánuðum, verða þær einnig birtar hér í blaðinu.

Þeir sem vilja kynna sér störf Vancouver-hópsins – sem opinberlega ber heitið The International Committee of Medical Journal Editors – geta gert það með því að heimsækja vefsetur hans en slóðin þangað er: www.icmje.org

–PH